

L'Avens.

Num. sol. - 4 ctos. | Periòdic catalanista. | Cucurulla i baixos

Nostre propòsit.

Hant sols al mirar la primera plana de «L'Avens», ja's pot formar càrrech de las nostras aspiracions. Son títol ja indica que pertencim a un partit avançat, y al ferlo «periòdic catalanista», manifestem tenir gran amor a la terra ahont havem vist la llum per primera volta.

Prenem la denominació de catalanistas, pera distingir nos dels que sent fills de Catalunya, no senten ó no tenen amor a sa mare patria. Potser més endavant, ademés d'aquestas duas calificacions, n'haurém d'adoptar una altra pera distingir en lo catalanisme la veritat de la «fanfaroneria».

En lo catalanisme existeixen avuy dos partits completament oposats. Los uns son sectaris de las ideyas més enderrerridas y rebuscan per lapidas y pergamins, sermes antiquats, pera que'ls que'ls creuen ignorants ne las entenguin, los altres vistumbraunt lo llumí nos astre de la Libertat, se fan càrrech de que las cosas cambian ab lo transcurrir dels sigles.

Los primers desitjan que'l catalanisme siga una arma de reacció pera usarla quan més convinga:

y'ls altres desitjan col·locarlo en lo carró de la moderna civilització. Los primers tenen mbrils en la pum sa y fora d'illa; y'ls segons acaban d'experimentar una pierdua de molta valia, que durant tres anys ha fet la més noble campanya catalanista; nos referim al apreciable «Diari Català» que ab sa desaparició ha deixat un buit en lo camp avançat catalanista qu'es necessari que s'ompli a la major brevetat.

Ésaltus, procurarem inculcar a nostras companyas las nobles ideyas d'amor a la patria, admirant als presents y recordant als passats, per lo qual contem ab bonas firmas en lo camp literari, artistic y científic.

Usurem en català y sempre ab la mateixa ortografia, podent esser tothom col·laborador de «L'Avens».

Cada número anirà acompanyat d'un dibuix a la ploma.

Et aquestas bases comensim la nostra publicació en la qual anirem fent las milloras possibles, sent nostre major orgull que s'entengui al cercol amistós y familiar.

Per acabar, direm, que nostre lema será lo del immortal claré:

Rugus, Virtut y Amor.

La Redacció.

Murallas ciclòpicas de Saragoña.

Entre las ciutats de Catalunya, més cèlebres en l'antiquetat, diuella en primer terme la de Saragoña, de la qual més d'una vegada 'ns en ocuparem en les transeurs de nostra publicació, desitjoses de mostrar a nostres lectors las forjas que de sos primitius temps conserva.

Entre las variats interpretacions que 'ls arqueòlegs amichs d'etimologies han donat a la paraula «Saracens», sembla la més acceptible la del senyor Cortés y Lopez que, la fa derivar de las paraulas: *Sarak*, qu'en los idiomas orientals significa castell, y *Cor*, qu'expressa la qualitat de fort. Peró 'l senyor don Bonaventura Hernandez, creu qu'aguesta última paraula podria substituir-se per *cor* y vindria a significar castell dels cossians.

Las murallas ciclòpicas, de las que donem un dibuix en lo present número, es sens dubte, un dels més importants recorts que posseheix la ciutat fundada pels primitius pobladors de la Iberia. Després de caminar per variats conjeturas sobre sa construcció, la nova d'un sarcòfagh egipci en Mars de 1850 en la cantonada de Saragoña, ademés de confirmar per complet que 'ls habitants de las terras ba nyadas pels Nílus habian dirigit sas pitjadas per las nostres, las aclará del tot. En ell se llegiren com en un libre de marbre escrit fa més de trenta sigles, los fets que s'habian complot molt temps avans, y per ell s'ha pogut explicar quins form,

sine 'ls pobladors d'Espanya, 'ls qu'airecaren las gigantescas murallas compostas de pedras sobrepuestas y empujadas ab tota la rudesa, que sens dubte donaren origen al mito de la batalla dels titans contra 'ls deus.

Los hixes, expelits del Egipte en totas direcciones per Aménophis y Ramses III (Sesostris) després d'una dominació de 260 anys, concoguda pel regnat dels reys pastozos, uns probablement tornaren a son antieh país (Fenicia), altres rodejant per la Libia anaren a ocupar la Grecia y la Italia unintse ab los pelagos, pobles tal volta d'igual estirpe, y per fi, altres seguint las costas occidentals del Africa, s'introduhiren en la península ibérica per l'istut de Gibraltar, sent rebuts hostilment pels naturals, y conquistantse allavors la muralla ciclòpica, segons demostren los fragments del sepulcre.

«Molt més tart foren reconstruhidas pels Scipions, y aixó fa que s'observin duas epocas en las murallas ciclòpicas de Saragoña; pelasgica y romana.

S. Alb. y d.

El Mediterrani.

«O mar! quantas voltas
las mollas arenas
mos goigs y mas penas
contar han sentit!

«Oh quantas vegadas,
dentat en las rocas,
he vist com s'hi abocava
ab fresch brugit!

M'agrada quan quietas
 tus onas de plata
 ab música grata
 m'esquitjan jugant;
 me plaus si ab veu ronca
 n'esbravastas iras,
 ó inquieta t'reqiras
 furiosa bramant.

Y esguerra y moguda
 y ab veu alterada,
 ó hi sossegada
 gonzantse suament;
 mon cor te saluda
 de goig xerifantse,
 y envers tu acostantse
 en alas del vent.

Tu saps de ma terra
 los fets de la historia;
 fidel ta memoria
 ne 'ls ha oblidat may;
 y 't plan recordarnos
 ab veu que s'allunya,
 que may catalunya
 tingue prou espay.

Ellit barcos vegeres
 solcar las onadas,
 las baras penjadas
 en sos mastelers;
 los uns allunyanse
 buscant la victòria,
 los altres de gloria
 portant nous florers.

L'estol d'almugàvers
 portarne vegeres
 portant sas banderas
 envers al Orient;
 y ab pler los deivares
 benèfica onada,
 que ab suau marejada
 los'nava empanyant.

Y aquellas hassanyas

d'eterna memoria,
 qu'ompliren de gloria
 lo nom català;
 ab fera grandesa
 ó ab dolça bonansa,
 subert d'esperansa
 te sento cantà.

Per ço tantas voltas
 las mollas arenas
 mos goigs y mas penas
 contar han sentit;
 per ço de vegadas
 m'assento en las rocas,
 mirant com t'hi aboras
 ab prestech brugit.

Emili Guanyabens.

Novas.

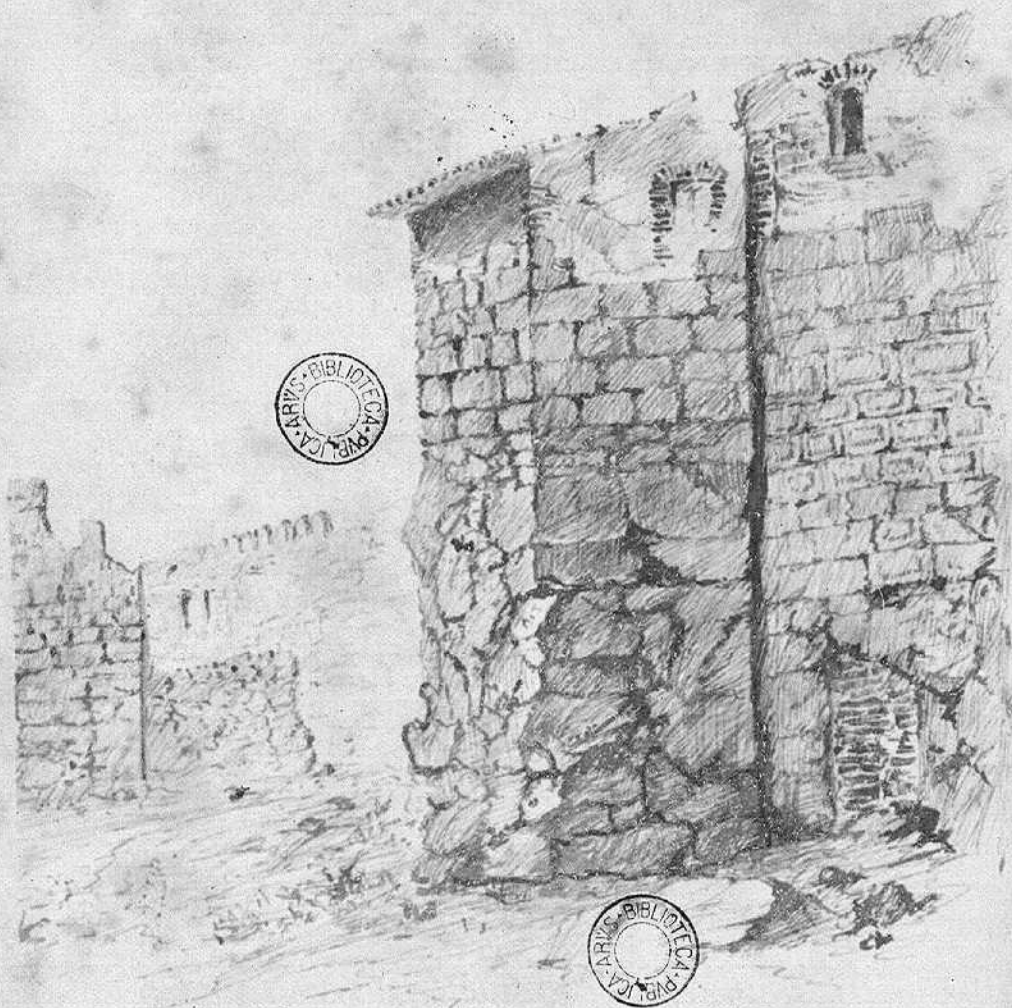
Los que vulgan col·laborar en
 «L'Arcus» enviantli algun
 treball, poden dirparlos a l'
 Administració y Reducció, car-
 rer de la Cuccruilla, núm. 9,
 baixos, de 12 1/2 a 1 del ma-
 ti, ó de 7 a 8 del vespre.

Aquesta revista catalana
 no tindrà dia fixo de sortida.

En los números següents des-
 tinarem espay pera donar com-
 te de las novetats en Bellas-
 Arts, al mateix temps que dels
 llibres y altres publicacions
 rebudas en aquesta Reducció.

Murallas cíclopias de Tarragona.

Dibuix de Victor Baltri.